

Dovolávajíc se číselně důvodu zmatečnosti podle § 281 čís. 10 tr. ř., věcně však spíše zmatku podle § 281 čís. 11 tr. ř., namítá stížnost, že nalézací soud vyměřil obžalovanému trest neprávem podle 1. trestní sazby § 84 tr. zák., jež platí jen pro »původce násilí«. Stížnost jest na omylu, vyslovujíc v tomto směru právní názor, že za »původce násilí« podle § 84 tr. zák. lze považovati jen toho, kdo ostatní účastníky k činu svedl nebo je pro provedení činu získal. »Původcem« rušení domácího pokoje po rozumu 1. věty § 84 tr. zák. není jen návodce a strůjce, nýbrž jest jím každý přímý pachatel, jenž předsevzal čin nikoli v cizím zájmu, byv k tomu jinou osobou zjedнан, nýbrž v zájmu vlastním, pro svůj vlastní účel; za »pomocníky« ve smyslu 2. věty § 84 tr. zák., pro něž platí 2. (nižší) trestní sazba § 84 tr. zák., jest pokládati jen osoby, které nejednaly ve vlastním zájmu, nýbrž sloužily vůli jiné osoby, davše se jí použití jako nástroje (rozh. čís. 3199 sb. n. s. a j.). Rozsudek ovšem výslovně nezjistil tuto okolnost; uváděje však hájení se obžalovaného: »že byl vyzván několika mladíky, by šel s nimi do židovské mensy a zaměstnancům tam domluvil, by nepracovali, což také učinil, obírá se jím a dospívá k závěru, že obžalovaný jednal v úmyslu, by s davem provedl právo, na něž si tento (dav) činil nárok. Tím připouští sám rozsudek, že nebylo vyvráceno hájení se obžalovaného, že jednal, sleduje zájem cizí (oněch mladíků). Jest proto zmateční stížnosti přisvědčiti v tomto bodu. Důsledkem toho bylo napadený výrok o trestu zrušiti a obžalovanému znovu vyměřiti trest podle druhé sazby § 84 tr. zák.

Čís. 3796.

Skutková podstata přečinu spoluviny na shluknutí podle § 280 tr. zák. předpokládá po stránce objektivní činnost, již spoluvinník poskytuje pomoc hlavnímu pachateli (pachateli, jenž se dopustil přečinu shluknutí podle § 279 tr. zák.).

Nevyhledává se, by osoba, jež uposlechla vybídnutí podle § 279 tr. zák., pronesla výrok, jímž projevuje souhlas s jednáním hlavního pachatele, nebo podporovala snahy hlavního pachatele (vztažením ruky na vrchnostenskou osobu).

Trestná činnost podle § 280 tr. zák. může záležeti v ústních projevech spoluvinníkových (v pronesení výroku, jímž projevuje souhlas s jednáním hlavního pachatele), může jí však odpovídati i jinaké pozitivní jednání, jímž spoluvinník hlavního pachatele podporuje.

Po stránce subjektivní vyžaduje se ke skutkové podstatě podle § 280 tr. zák., by si byl spoluvinník vědom toho, že se, uposlechnuv vybídnutí podle § 279 tr. zák., připojuje k vybíziteli pro společnou pomoc nebo zprotivení se.

Pod pojem »zprotivení se« po rozumu §§ 279 a 280 tr. zák. nespadá jen útočné jednání, nýbrž i každá na venek projevená neposlušnost k osobě vrchnostenské.

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Jičíně ze dne 31. května 1929, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným přečinem spoluviny na shluknutí podle § 280 tr. zák.

Důvody:

Zmateční stížnost napadá rozsudek soudu první stolice, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným přečinem spoluviny na shluknutí podle § 280 tr. zák., důvodem zmatečnosti podle § 281 čis. 9a) tr. ř., leč neprávem. Podle názoru zmateční stížnosti nezakládá zjištěné jednání stěžovatelovo skutkovou podstatu onoho přečinu ani po stránce objektivní ani po stránce subjektivní. Po stránce objektivní bylo by prý třeba zjištění, že stěžovatel předsevzal jednání, jež lze označiti jako pomoc poskytnutou hlavnímu pachateli Waltru L-ovi (který se dopustil podle rozsudku přečinu shluknutí podle § 279 tr. zák.). Musilo by prý býti zjištěno, že stěžovatel pronesl výrok, jímž projevil souhlas s jednáním obžalovaného Waltra L-é, nebo že podporoval jeho snahy »přiložením ruky« (patrně vztažením ruky). Po stránce subjektivní musilo by prý býti zjištěno, že se stěžovatel připojil k hloučku mladíků v úmyslu, by Waltra L-e v jeho trestném jednání podporoval a mu na pomoc přispěl. Rozsudek prý nezjišťuje nic podobného.

Podle § 280 tr. zák. upadá ve stejný trest jako pachatel, jenž se dopustil přečinu podle § 279 tr. zák., kdo vybídnutí podle § 279 tr. zák. uposlechne a připojí se k vybíziteli pro společnou pomoc nebo zprotivení se. Vzhledem k ustanovení § 280 tr. zák., jež upravuje skutkovou podstatu přečinu spoluviny na shluknutí, jímž byl stěžovatel uznán vinným, jest souhlasiti s názorem zmateční stížnosti, že skutková podstata přečinu spoluviny na shluknutí podle § 280 tr. zák. předpokládá po stránce objektivní činnost, již spoluvinník poskytuje pomoc hlavnímu pachateli, pachateli, jenž se dopustil přečinu shluknutí podle § 279 tr. zák. (Finger, Das Strafrecht, 2. sv., 3. vyd., str. 866). Stížnost je však na omylu, majíc za to, že se vyhledává ke skutkové podstatě přečinu po stránce objektivní, by osoba, jež uposlechla vybídnutí podle § 279 tr. zák., pronesla výrok, jímž projevuje souhlas s jednáním hlavního pachatele, nebo podporovala snahy hlavního pachatele »přiložením ruky«, t. j. patrně vztažením ruky na vrchnostenskou osobu, proti níž bylo hlavním pachatelem více lidí ke společné pomoci nebo ke zprotivení se vybízeno. Není pochyby, že trestná činnost podle § 280 tr. zák. může záležeti v ústních projevech spoluvinníkových, najmě po případě i v pronesení výroku, jímž spoluvinník projevuje souhlas s jednáním hlavního pachatele, avšak jisto je, že trestné činnosti, již má ustanovení § 280 tr. zák. na mysli, může odpovídati i jinaké pozitivní jednání, jímž spoluvinník hlavního pachatele podporuje; neboť ustanovení § 280 tr. zák. mluví zcela všeobecně o uposlechnutí vybídnutí podle § 279 tr. zák. a o připojení se k vybíziteli pro společnou pomoc nebo zprotivení se. Nevyhledává se, by spoluvinníková činnost záležela ve vztažení ruky

na vrchnostenskou osobu; neboť pod pojem »zprotivení se« po rozumu §§ 279 a 280 tr. zák., z něhož stížnost patrně v tomto směru vychází, nespadá jen útočné jednání (to ostatně jen potud, pokud nezahrnuje v sobě skutečné násilné vztažení ruky ve smyslu § 81 tr. zák.), nýbrž pod onen pojem spadá již i každá na venek projevená neposlušnost k osobě vrchnostenské (rozh. č. 449 sb. n. s.). V souzeném případě zjišťuje rozsudek v rozhodovacích důvodech, že obžalovaný Walter L. křiče na několik mladíků, mezi nimiž byl i stěžovatel: »Kommt, kommt, es wäre gelacht, dass wir ihn nicht freibringen!« vybízel více lidí ke společné pomoci nebo zprotivení se proti policejnímu strážníku Karlu O-ovi, když O., konaje jako osoba vrchnostenská po rozumu § 68 tr. zák. svou službu, odváděl zatčeného jím Jana D-a, že se mladíci, mezi nimiž byl i stěžovatel, na tuto výzvu, t. j. uposlechnuvše vybídnutí, k vybíziteli připojili tím způsobem, že šli za policejním strážníkem O-em, když zatčeného D-a odváděl, a neuposlechli jeho opětného napomenutí, by se rozešli a nešli za ním, nýbrž upustili od tohoto svého jednání teprve po příchodu Jana N-a, jenž přišel strážníku O-ovi na pomoc. Tato rozsudkem zjištěná činnost stěžovatelova odpovídá plně činnosti, již jest po stránce objektivní třeba ke skutkové podstatě přečinu spoluviny na shluknutí podle § 280 tr. zák.; neboť rozsudek zjišťuje, že stěžovatel uposlechl vybídnutí podle § 279 tr. zák. a připojil se k vybíziteli pro společnou pomoc nebo zprotivení se, předsevzav jednání, jímž se zprotivil řečené vrchnostenské osobě a jímž poskytl zároveň pomoc hlavnímu pachateli. Po stránce subjektivní vyžaduje se ke skutkové podstatě přečinu spoluviny na shluknutí podle § 280 tr. zák., by si byl spoluvinník vědom toho, že se, uposlechnuv vybídnutí podle § 279 tr. zák., připojuje k vybíziteli pro společnou pomoc nebo zprotivení se. Stěžovatel popřel, že si byl vědom těchto okolností; hájil se v ten rozum, že šel sice za policejním strážníkem O-em, když strážník, konaje svou službu, odváděl zatčeného Jana D-a, že to však neučinil následkem řečeného vybídnutí obžalovaného Waltra L-e, že toto vybídnutí ani neslyšel, a že ani neslyšel výzvu strážníka O-a, by mladíci, kteří šli za strážníkem, se rozešli a nešli za ním. Rozsudek však zjišťuje, že toto zodpovídání se stěžovatelovo neodpovídá pravdě, a zjišťuje dále, jak bylo již uvedeno, že stěžovatel uposlechl řečeného vybídnutí obžalovaného Waltra L-e a připojil se k vybíziteli pro společnou pomoc a zprotivení se, předsevzav ono jednání. Tato zjištění rozsudku uzavírají v sobě logicky i zjištění, že si byl stěžovatel vědom, že, uposlechnuv vybídnutí podle § 279 tr. zák., připojil se k vybíziteli pro společnou pomoc nebo zprotivení se.

Čís. 3797.

Zavinění (§ 335 tr. zák.) zřízců plynárny, nepřesvědčili-li se při převzetí plynového zařízení v domě, zda jsou všechny výpusťky uzátkovány pokud se týče neuzátkovali-li otevřené výpusťky a vpustili před-